

Noms/ cognoms	Esteban Burillo, de l'associació L'Arca
Informació	https://elarcanaazaret.org/
Data i lloc de l'entrevista	Divendres 20 de juny de 2025, seu de l'Arca
Categories	Veïnat, Treball comunitari / en xarxa
Publicació en Natzaretpèdia	Dimarts 2 de setembre de 2025
Equip entrevistador	Etnopèdia (Nelo Vilar, Laura Yustas)
Enllaç	https://youtu.be/Kh67cLvc6MQ
Extracte	https://youtu.be/eA6mIWG93rl

L'Arca és un referent al barri, pel seu treball amb la infància vulnerable i amb les seues famílies. En el seu enfocament el barri és un espai fonamental perquè, com ens explica Esteban en l'entrevista, l'objectiu és generar un espai segur al voltant de cada xiquet o xiqueta, i després anar ampliant-lo perquè abaste sa casa, el seu carrer, després tot el barri i, idealment algun dia, tota la ciutat.

En estos moments l'associació l'Arca és una entitat independent i formada principalment per professionals que treballa amb uns 200 xiquets i xiquetes del barri. Una estructura molt diferent de la inicial, lligada a la parròquia i amb predominança del voluntariat, i que és el resultat de l'evolució de l'associació al llarg de les dècades.

Vam entrevistar al seu coordinador, Esteban Burillo, i ens va agradar trobar-nos amb una persona que manté el seu esperit militant, la seua il·lusió i la simpatia que és requisit obligat per treballar amb menors. Esteban ens va transmetre la seua passió, que segur que arribarà també a qui veja o llija l'entrevista.

Sinopsi

Esteban Burillo, coordinador de l'associació l'Arca, que atén a la infància vulnerable del barri, ens parla de l'origen de l'entitat, de la seua evolució i del seu treball. Tot amb una passió militant que genera il·lusió i esperança.

Transcripció

Vale, pues jo soc Esteban, Esteban Burillo, i soc el coordinador de programes de l'associació des de l'any 2008 i farà 20 anys d'ací dos o tres. Encara no són 20 anys. Encara no puc dir que són 20 anys. I porte ací, pues això, des del 2008, encara que jo tinc història en l'Arca des de fa més, perquè jo vaig ser voluntari, perquè la meua dona va ser la

primera persona treballadora d'esta casa: Ana Michó. I aleshores jo venia amb la meua filla gran, que ara ja és molt gran, quan venia a la guarderia, jo venia de parella, d'acompanyant, de vindre, de venir a replegar-la i tal. De fet, la nostra filla va... la seua guarderia va ser la guarderia d'este barri, perquè ens venia millor. O siga, que tinc història del barri, pues des dels anys 90. Encara que per casualitats de la vida vaig acabar treballant ací, però no estava en el guió ni en el pla.

Un poc com va començar...?

Sí, la història de l'Arca és un poc com la història de la majoria de les associacions dels 90, bueno, finals des 80, primers des 90, no? Va tindre molt a vore en el inici del boom del voluntariat, i va ser una iniciativa, com moltes d'aquella època, una iniciativa per part de l'església. En este cas de la parròquia i d'una monja del Sacre Cor, de dos persones que són claus en la història de l'Arca que són Máximo, que era el párroco d'ací, i d'Esperança Calabuig, que era una dona que va decidir en aquell moment muntar un projecte per a jóvens de temps lliure en realitat, molt arrelat en les Casetes de Paper. Que era aquell grup de casetes que estaven muntades allí al sud del barri i que ja no existixen. I aleshores, en un grup de gent, la majoria del barri, van escomençar a treballar. És veritat que al poc, això va ser a finals dels 80, que al poc, com esta dona era del Sacre Cor, va escomençar a traure voluntariat i gent que havia estudiat o que estudiava a les escoles del Sacre Cor: el Santa Magdalena Sofia i el cole de Godella, que són els dos coles d'ells, van vindre ací. Aleshores se va crear un grup de gent molt més gran de més gent de voluntariat i això va créixer. I en un moment determinat, jo pense que... sempre ho dic, des d'aquesta manera, amb molta lucidesa, Esperança Calabuig va decidir que açò prenguera la forma d'una associació civil completament aliena a l'Església, a la parròquia i a l'estructura. D'un projecte que podia haver sigut un projecte parroquial i que havia començat... se va crear una associació independent, diguem-ne. I aquesta associació va néixer en el 91. O sea, el Dia dels Drets Humans, el 10 de desembre, nosaltres complim anys, tots els anys, i enguany 34. Val? L'origen de l'associació va ser això. Això va evolucionar molt, durant la primera dècada era una entitat de voluntariat absolutament, pràcticament la primera dècada, i va treballar, van caure les Casetes de Paper i l'associació poquet a poquet va anar evolucionant fins que va arribar un moment en que, en paral·lel amb la història del País Valencià, se va desenvolupar el Estatut d'autonomia i això anava prenent forma i va arribar un moment van començar subvencions i se va arribar a tindre un contracte amb l'Ajuntament per a fer temps lliure en el barri de Natzaret. I això va suposar un gir perquè l'associació va necessitar professionalitzar-se, va necessitar persones que treballaren. Per això jo dic que la 'història de l'Arca és la història de moltes entitats que han nascut als 80 i als 90 en València i que han evolucionat d'una manera molt semblant. De fet me fa rissa perquè diuen: "farem 35 anys", i els de Àmbit: "nosaltres en farem 30", "nosaltres en farem 35". Moltes entitats del sector que estan ahí en la trentena, no? Ens estem fent majors.

Eixa és un poquet la història de l'origen de l'entitat. Crec que Esperança... Máximo se'n va anar i Esperança va abandonar l'entitat a la vora dels anys 2000, potser un poquet abans, abans del canvi de segle. I aleshores l'associació en eixe moment va quedar-se mig tutelada i definitivament se va convertir en una associació completament civil al voltant del 2000. I aleshores des d'eixe moment és una associació independent, hem mantingut el nom fins a l'any... no me'n recorde quin era, crec que era l'any 20. Vam jubilar a Noé i vam deixar... i ara ja és l'associació de l'Arca també en els papers. Que abans tot el món

dia l'Arca, l'Arca, l'Arca, però ara també en els papers per a, digam, ja deslligar-la formalment del seu origen religiós i sobretot per presentar-la com lo que és, i no donar a entendre una cosa que no és ni pa lo bo ni pa lo roïn. En realitat és una decisió molt fàcil perquè és una associació laica.

Jo suppose que la missió, la cosa ha canviat molt, perquè al principi m'estàs parlant de xabolisme, estàs parlant de coses... (5 min.) Ara no té res que vore, entenc.

Les realitats... mira, les realitats jo pense que han capgirat molt, n'hi han coses que jo dic que són de fons, que encara estem. Crec que els primers estatuts de l'Arca posava que el seu objectiu era prevenir la delinqüència i la droga; bueno, una cosa pareguda, en els joves, una cosa semblant, però és una imatge també de lo que se vivia als finals dels 90. Estem parlant de la època de la heroïna, de tota la època del desastre de la perifèria de la ciutat. Encara no havia escomençat tot el moviment migratori que va progressivament canviant la cara de la ciutat, la cara del país i també la cara del barri. En este barri en concret. Una companya querida d'ací de l'Arca sempre diu que l'Arca és “de colores”, no? Perquè és veritat que això és el signe també de lo que ha passat i de lo que està passant durant estos anys. Eixe canvi ha suposat una mirada diferent, jo pense que molt interessant. També és veritat que és el signe d'un drama, que és el drama de que els moviments migratoris econòmics acaben arrelant a les perifèries de les ciutats i la seua integració no és lo que seria sensato o lo que esperaríem tots. Aleshores, estes dos... les dos cares, no?, de la varietat, la diversitat. Jo me'n recorde, essencialment a l'Arca inicial era població gitana, eren famílies totes... moltes molt arrelades entre sí amb molts llaços familiars. I això tampoc era bo, perquè era com recrear i refregir-se tot el rato tot el món en el mateix oli, no? I aleshores ara és més diversa, més de colors, més xula, però també és veritat que continuem treballant en infància, continuem treballant en altíssima vulnerabilitat o en exclusió, continuem treballant amb gent que té problemes i que acaba ubicada a la perifèria de les ciutats, no? Entonces és una entitat de territori, és una entitat de perifèria i una entitat d'infància. I això crec que no ha canviat gens ni miqueta des de l'any 89. La mirada sobre... Ara parlem en la nostra missió “d'acompanyar a les persones de Natzaret o dels barris en la búsqueda dels seus drets”, hem posat... hem canviat perquè el llenguatge també ens ha canviat. Però en realitat estem parlant de gent molt semblant, i encara tenim segones i terceres generacions de famílies ateses en Natzaret als anys 90, lo qual no és una bona notícia en realitat. Però és la realitat que tenim.

I la problemàtica en este barri és semblant a altres barris o és pitjor? Perquè la imatge —la imatge, eh?— de Natzaret és que és un barri... o ha sigut un barri...

No, i encara la premsa s'encarrega de mantindre ben establerta lo que és la l'estructura de lo que Nazaret ha de ser, no? Mira, Nazaret té una problemàtica basada en la seua posició perifèrica. Jo pense que la seua problemàtica és territorial. Segons vaig complint anys me vaig adonant que és que els territoris també fan les realitats, no? I la seua problemàtica essencial és que acollix població en dificultats, que busca llocs d'espais de perifèria o de lo que és el límit de la ciutat, i això suposa sempre precarietat. Aleshores, en este sentit la precarietat de Natzaret no és molt diferent que totes les precarietats, potser ací se concentra d'una manera especial, nivells de precarietat.

Però Natzaret no és un barri dur, inclús urbanísticament, encara que té moltes coses que millorar, a nivell de carrers, de passejar, de passejar pel barri. És un barri que podria ser més amable, no són eixes torres infinites de... No té eixa dinàmica d'urbanisme tan dur, té

encara un ambient molt de barri, té encara certa identitat, però és veritat que la concentració de problemàtica és molt alta, superior a la mitjana, absolutament. I clar, això... mira, l'altre dia pensàvem de la... perquè estàvem mirant números, això és de la setmana passà. Dels xiquets que atensem, que nosaltres estem atenent ara com 200 xiquets de manera habitual, xiquetes i xiquetes: la meitat més o menys tenen una renda garantida o un ingreso mínim o vital o algun tipus de recurs econòmic que només li dona a una persona que té un nivell d'elevadíssima precarietat i molta dificultat per aconseguir recursos. Clar, això no és la mitjana de la ciutat ni de bon tros, però bueno. Aleshores, jo pense que sí. I la multiculturalitat, jo pense que no és un problema, genera una dinàmica molt interessant, però és veritat que també genera complicacions molt diverses, val? Jo ara diria que a Natzaret té com a grups de població de gent... **(10 min.)** ja no nouvinguda, perquè molta és en realitat vell-vinguda des de fa molts anys, però un nucli de població... en certa mesura antics nouvinguts, que eren quan la migració dels 70 i dels 60, del centre de la península cap a la perifèria del país, després una ola de d'emigració de gent d'Amèrica Latina, que ixa ha anat i ha tornat i ha tornat a tornar i ahí n'hi ha molt de ball en funció de com vagen les coses allà. Un núcleo de població que ve del nord d'Àfrica, inclús de Àfrica subsahariana, i després des de fa ja casi 20 anys, un grup de població de centre Europa que se va arribant. Al final són oles de migracions que van en consonància amb com se van provocant els problemes en els seus llocs d'origen. Entonces, gent que fugix de la misèria i que se troba ací en situacions d'alta precarietat. I en un acolliment, pues encara molt millorable. I aleshores això. I amb estos xiquets i amb estes xiquetes pues nosaltres treballem, en este acolliment.

I a nivell d'intervenció, per exemple, dic... en la vostra web la part inicial de treball de carrer, continueu fent eixe treball de carrer o...?

Nosaltres ara fem... el treball de carrer és una cosa de la que se parla molt i en realitat jo sempre dic que n'hi ha molt de fum en això del treball de carrer, val? Sobretot perquè a les ciutats se va generant una situació que el carrer va desapareixent també de la dinàmica. Aleshores, tu que vas a treballar al carrer i el carrer no hi és. On estan els xiquets i les xiquetes? En casa mirant una pantalla. Quan els xiquets i les xiquetes estaven al carrer, havia que anar al carrer, estaven jugant ahí al futbol, a enganxar. Ara és molt més difícil. Les dinàmiques de carrer ja són dinàmiques d'adolescència, més grans, més difícils de gestionar per qüestions que tenen molt a vora ja en el límit entre lo legal i lo il·legal, val? Però bueno, sí que fem una tasca molt important de treball comunitari. Com l'Arca té un muntó de anys ja en el territori, jo sempre reivindicque que som molt de territori, fem molt de... conèixer a les famílies, de connectar, de assegurar que facen coses en la comunitat, d'intentar que la xarxa de la comunitat estiga viva, això és una part del treball. Treballem molt en infància directament, si tu vens ací a este centre qualsevol dia de la setmana per la vesprada, tu lo que trobes és xiques jugant. La gent diu: "què feu allí? —Diu: pues mira, tu no vories ni un centre de dia de menors, ni un projecte d'intervenció socioeducativa, ni...", no, tu entres i veus xiquets que estan jugant, que s'ho estan passant divinament, o que estan fent els deures quan toca o lo que siga. Eixa és una part molt important, i n'hi ha una part... ahí estem treballant des de ja fa uns anys, des dels 0 anys, que tenim ja... treballem des del moment del naixement, fins a que se fan... jo diria que fins al 18, però és mentira, perquè després continuem. I en certa mesura ara hem tancat el cercle, no? Perquè algunes d'estes donetes lo que passa és que se queden embarassades, tenen un fill i tornen a entrar al nostre... Fem també de recolzament d'eixos processos d'embaràs

moltes vegades prematurs, moltes vegades complexes, que ja en si mateixa ja és una complexitat tindre un fill o una filla, pues en situacions complexes, pues la cosa se dobra.

I entonces, xiquets, famílies, escola i espai comunitari. Al final el xiquet i la xiqueta estan en el centre i intentem protegir, crear un espai segur que en principi i en origen lo més fàcil és que siga l'Arca, un espai segur, ací entra un xiquet o una xiqueta i està bé, però clar, la nostra vocació és que l'espai segur del xiquet i la xiqueta siga lo més ample possible, i siga la família espai segur i siga el seu barri també un espai segur. Ja m'encantaria, i ahí no hem arribat, que també la ciutat fora... la ciutat i el país foren espais segurs per als xiquets i les xiquetes, però de moment la nostra batalla està en eixe límit entre lo personal i el barri, que és l'espai on se menegen, perquè encara van i tornen assoles, encara se menegen... per el tipus de realitat, diguem, de com és el dibuix del barri de Natzaret hui per hui.

Què bonic, eh?, mare meua.

Fem moltes coses. A mi m'encanta, però això... Ací no t'aburrixes gens. No, no, no. És molt variat, molt apassionant, són històries de persones. Veu els processos encantadors i, bueno, ara som un fum de gent, clar. L'Arca va néixer i al final n'hi havia una persona contractada, i ara en som 24 persones treballant a l'Arca. I entonces això ha suposat també canvis, mos ha obligat a coses, misèries de la vida: a organitzar-nos, a generar estructura, a dur la comptabilitat, a tindre burocràcia, a gestionar subvencions, a fer les coses a una escala que no teníem, i aleshores, clar, això fa que la màquina no siga ni tan flexible, ni tan... **(15 min.)** Però bueno, encara jo pense que se liem la manta... i fem coses, inventem històries i tal. Fa 10 o 12 anys va ser l'únic moviment que vam fer que és anar a conèixer i a treballar amb xiquets i xiquetes del costat, de La Punta, vale? Tota la vida en Natzaret... I això va ser un moviment d'eixida, perquè vam vore la realitat també un poquet boig, un poquet de... bueno, algú haurà de fer alguna cosa. I un parell de companyes més loques dien: "i si fem un poquet de malversació de fons públics i esta subvenció que diguem que és pa treballar els xiquets de Natzaret, nosaltres els dilluns en compte d'estar ací se n'anem a La Punta a vore què n'hi ha allí, a investigar i a somniar?". I férem un poquet de trampa perquè... Eh, ya ha prescrito [risses]. I durant un any, un curs, dos companyes van anar tots els dilluns a La Punta a vore, traïen un paracaigudes d'eixos de colors a terra, a vore qui apareixia i a jugar i d'això se va crear un projecte que se va fer gran i que suposa ara que també atenem a molta població de les zones més complicades de La Punta, que és... Hem descobert ahí un univers que és precarietat dins de la precarietat. De població del centre d'Europa en situacions molt complexes. I ahí estem, ja 10 anys, crec que vàrem pa 12 ja, treballant en La Punta.

Esteban, tu eres un bioquímico, tenim entès. Com has aterrat en això?, que és molt interessant que hages aterrat!

És la meua passió, eh?, jo a tot el món li dic, quan me pregunta la gent: "tu què eres? —Jo dic: jo soc químic. Jo soc químic". Jo sempre dic això, que això no m'ho lleve de damunt, i a més vaig ser mestre, durant anys vaig treballar donant classe. Jo era el típic professor de Química, no?, que tant... Però bueno, també era... uno és més coses que lo que estudia, i era voluntari, tenia... I bueno, en un moment determinat, coses que passen, que arribes a un punt de creus i dius: "bueno, i jo què faré de mi?". I una de les coses que me vaig plantejar és, bueno, pues a lo millor, puc d'alguna manera afegir o... i entonces va sorgir l'oportunitat de treballar en un altre projecte, no ací a Natzaret, i vaig pegar un gir a l'any

2000, vaig deixar de ser professor de secundària —just l'any que la bolsa em va cridar, quina llàstima—, i vaig escomençar a treballar en el món de lo social. Val? Primer en adults i després em van cridar per a coordinar este projecte en aquell moment, en l'any huit, i des d'aleshores estic ací i ara ja no sé qui soc, però bueno... Està bé. Sempre dic que està bé perquè jo vaig arribar al món de lo social amb un cap dissenyat i construït en un altre món. I això va ser... En realitat a mi m'ha vingut molt bé. Jo pense que també als projectes en els que he estat li ha vingut bé perquè és una mirada que no és l'habitual i aleshores a vegades fas preguntes rares i a vegades també mires les coses de manera diferent. Ja cada vegada menys, eh? Això puc fardar uns anys, però al final jo pense que ara ja soc animal de... Però jo sempre dic: esta gent de lo social... frases curtes, per favor. Idees concretes.

Ixa contaminació és riquíssima.

Bueno, ha passat, ha passat, i al final... Però sí, sí, des de la ciència. Exacte. Imagina't ací jo barallant-me: objectius, indicadors i coses d'eixes que dius "això la meitat de lo que se posa és impossible de gestionar. És impossible de gestionar amb xiquets. Com se medix el desenvolupament d'un xiquet o una xiqueta? Això com se medix? És difícil, eh? Però bueno, bé. Les meues passions. Està bé.

Vosaltres estareu tot l'any, no? Ací no es pot parar.

Nosaltres, pues mira, hem treballat tot l'any i des de fa... parem en agost. Parem en agost, i te contaré per què. Primer perquè els xiquets no són nostres, això és molt important. Val? Els xiquets no són nostres en el sentit de que tenen famílies i tenen vida i també... Segon per una cosa que deia ma mare, que deia que si tot lo... ma mare era de León i dia: "el que todos los días va de domingo, el domingo va hecho un pingo". Vull dir: tu necessites dies de diari pa tindre dies festius, i tu necessites curs pa tindre vacances. I també hem de descansar mútuament. I tercer per una qüestió pràctica, molt tonta, i és que tenim un equip de gent gran i si tu fas la continuïtat absoluta durant tres, quatre mesos, en realitat tens mig equip i mig equip i mig equip. Aleshores, tanquem i tornem a obrir. Probablement, les necessitats van canviant i n'hi ha una època que no tancàvem, ara tanquem i molt probablement perquè com estem mirant lo que està passant, acabarem per no tancar de nou en algun moment. Però de moment lo que no mos està funcionant i lo que entenem que és millor pa la frescura dels equips, pa que els xiquets desenganxen, canvien, noten que passen coses, canvia la vida. **(20 min.)** Pues agost se'l prenem de vacances i els donem vacances de nosaltres als xiquets.

O siga que sí, però bueno, durant l'any no parem. És veritat que no parem. Però bueno, és complicat perquè lo que vos dia abans: ser tan grans som més flexibles? No, som menys flexibles. I això suposa complicacions, hem de complir normes, estructures, inevitablement. La gent necessita descansar. I després el voluntariat que va ser com la força de arranque de l'Arca dels 90, ja no és el voluntariat del segle XXI. Ja ni tenim tanta quantitat, ni és tan fàcil trobar que la gent enganxe processos tan llargs —llevat d'excepcions meravelloses—. I això suposa que ha canviat també el model. En la mesura que se professionalitza els recursos és més difícil i això significa que la frescura de "tots els dissabtes montem una liada que tal que no sé quant", pues ja no passa, perquè la gent té vida i necessita també disfrutar la seua vida.

Hem estat mirant en la web els programes que teniu, els projectes, i hi ha alguns que no tenim molt clar en què consisteixen.

Està bé, pot ser, pot ser que això siga una oportunitat per arreglar la web. No mos vindria malament. O siga, que igual no és que no l'entengues tu, sinó que no ho entén ningú. Lo que passa que ningú no m'ho diu.

Per exemple, l'escolarització i flexibilització, la part d'escolarització sí que me la imagine, però la de flexibilització no m'imagino.

Pues és un projecte molt antic, de fa ja molts anys, que a més està en crisis. I que respon al següent raonament, val? Quan un xiquet arriba a escola i viu l'escola, i si mosatros som poc flexibles, l'escola ho és menys, pensem que n'hi ha que fer dos camins en paral·lel: uno, ajudar al xiquet per adaptar-se a l'escola, que és la part fàcil d'entendre, és dir, pues reforç, perquè aquest xiquet no té reforç en casa, perquè no té possibilitat, ajuda... li claves les coses d'una altra manera, pues així hem fet coses espectaculars de muntar ací una maqueta infinita de no sé què pa ensenyar el cicle de l'aigua, que en una escola se dedica inevitablement el temps que disposes i ací dius: "pues no, pues me tire un trimestre parlant de núvols i de barrancs i de aigües i de tal, perquè s'ho poden permetre...", això és adaptar, ajudar al xiquet, adaptar-se a l'escola i entendre, però n'hi ha un altra vessant que és intentar ajudar a l'escola a adaptar-se als xiquets. I esta és la més dramàtica, perquè esta en realitat és la més estructural. Que en un moment determinat de la història d'este país se va decidir, meravellosament decidit, que l'escolarització era universal, que tots els xiquets i totes les xiquetes tenien dret i obligació d'estar escolaritzats. Perfecte. Però la part de... jo això estic parafrasejant a un pedagog francès que ens estimem molt, que diu: "però la part de que l'escola assumira que això significava que tenia de canviar les seues formes, no va anar al mateix ritme". I les escoles de perifèria, les escoles de barri continuen funcionant com escoles. I tu te'n vas a una escola del centre de la ciutat i se sembla molt a esta. Pot estar més neta, més vella, però s'assembla molt al tal, no? Entonces, també en una idea que també repetim molt, no?, que diguem: si tu ara fores a un quiròfano del segle XVIII, probablement no sabries ni que era un quiròfan, no? Comparat amb lo que és ara, que pràcticament opera un robot i el metge no està mirant al malalt, sinó que està mirant a la pantalla, no? Però si vas a una escola del segle XVIII i a una escola de hui, probablement la reconeixeràs enseguida, perquè al final són xiquets posats de cara a una pissarra... Bueno, tres coses que ja sabem. D'alguna manera contribuir, perquè nosaltres no som qui, contribuir a que l'escola puga flexibilitzar-se. Entonces, hem fet moltes iniciatives, no són fàcils de fer, perquè no sempre les escoles estan preparades i perquè són mons molt diferents, amb normes molt diferents, pa que personal que no és de l'escola puga ajudar a l'escola a lo que el sistema educatiu o la universitat o qui siga, no ensenya a la gent que és mestra o mestre. N'hi ha gent que té vocació, que té ganes, que té intuïció, però la realitat és que pues moltes no tenen la preparació, i moltes mestres se queixen i diuen: "és que jo no estic preparada per assumir un nivell de conflictivitat elevat en una aula, un nivell de multiètnia en un espai que no controla i no coneix, "no sé si lo que estic dient va a ofendre a aquesta xiqueta i a l'altra"; moltes coses d'eixes, pues intentar ajudar a les escoles des de la nostra mirada del món de lo social, que és una mirada que té més en compte això que lo que aprenen. Entonces, eixa és la part de flexibilitzar. És clar, aixina formulada sona a xuleria, però és des de l'absoluta humilitat: "que podem ajudar?", seria la nostra pregunta. A vegades hem aconseguit coses xules (25 min.) i a vegades s'hem trobat en un mur: "mira, no estem preparats perquè vingau vosaltres i en realitat sou...", perquè som agents estranys. Però això és un drama. Que a l'escola tinga agents estranys és un drama. Perquè no hauria de tindre, no? Jo sempre dic que si les escoles funcionaren... de barri, d'este barri, les

escoles de barri, funcionaren ben adaptades a les realitats que tenen, recursos com el Arca no farien falta, perquè l'escola faria això. En horaris i en dinàmiques. És això, és el programa de flexibilització escolar que ja te dic, des de la màxima humilitat: "que podem ajudar?"

Està clar que necessiten ajuda.

I moltes vegades la demanen, eh? Molta.. i bueno, i tenim experiència, de coses de... de girar... Ara mateix tenim un projecte ahí en l'Institut del Grau que estem fent un recolzament a les tutories del... pa ajudar, a part de l'institut a les tutories. M'encantaria donar química, però no anem a això. Anem a ajudar a les tutories, a gestionar la conflictivitat, a gestionar problemàtiques, perquè són... I ells me diuen, no? És que, bueno, el meu company, Àlex, que és el que fa este projecte, clar, arriba el de matemàtiques, diu: "es que jo de matemàtiques lo que digues, però jo no sé gestionar açò". Culpa d'ell no és, però el cas és que el xiquet i la xiqueta perden, no?

La ferramenta que tenen al seu abast moltes vegades els mestres és un diagnòstic d'algun tipus i ja està. Perquè el diagnòstic els dona recursos, dona un professor d'apoyo...

No, però és terrible. Sobrediagnostiquem. I la normativa; jo he flipat, el sistema... jo he estat, jo he sigut mestre, el sistema educatiu és molt rígid. I aleshores els mestres van un poquet encaixats ahí, te toca fer açò, i en realitat, o siga, jo els respecte moltíssim perquè és un... jo vaig estar i jo vaig fugir. El respecte moltíssim perquè és un espai molt estret pa fer canvis. Ara sí, tenen ràtios que nosaltres tenim la meitat o un quart de la ràtio. És a dir, bueno, tenim més sort, pues per això podem ajudar, perquè podem fer les coses d'una manera distinta. Si nosaltres tenim dos persones coeducant en un espai en el que hi ha 18 o 20 xiquets, pues els toca a uno per... a 10 per mestre. Eixa ràtio pues imagine que me la firmaria la meitat dels mestres que conec. O siga, que no és que tingam molt més mèrit, és que tenim unes condicions diferents.

Sí, igual un altre ritme també, no? Perquè...

No tenim la presa.

Sí els mestres també és la presa, estan parlant d'un alumne, jo què sé, pues té un nivell de lectoescriptura molt baix, no? Si té un nivell de lectoescriptura baix en segon de primària, ixe xiquet ja casi està desahuciat.

Clar, jo he sentit parlar de... "no sé qué pasa con los niños de este centro que a partir de segundo de Primaria dejan de aprender". Tots? Xica! Però entenc que això no és una crítica, sinó que en realitat és un indicador de la desesperació i la incapacitat per a saber com fer... Perquè en general jo compte en que tot el món té bona voluntat, té ganes de fer i té ganes d'estructurar. Perquè clar, és veritat, hi han xiquets que el posen a u dels nèrvits. Perquè clar... com fem?

Després el Programa Convivencial?, també me preguntava jo...

Això és un nom que necessitem pa dir que en realitat la meitat de lo que nosaltres o la immensa majoria del nostre treball, probablement la grossa del nostre treball, és contribuir a la millora de la relació dels xiquets amb el seu entorn, amb els seus amics, amb els seus iguals, amb els seus, i al final això és convivència, això és conviure. I en un

espai multicultural, ací juntem els xiquets... Lo bo dels xiquets és que no són d'esquerres ni de dretes, ni són negres ni blancs, són xiquets i després hi ha moltes coses. Aleshores, en este espai construïm convivència, i volem pensar que contribuïm a que estos xiquets segons es facen grans, tinguen experiències positives de lo que és conviure. Aleshores, tot lo que té que vore amb oci, temps lliure, natura, tot això pa nosaltres és convivencial. Que és relacional i que... Nosaltres no som un centre que, digam, ensenyen a xiquets coses. Això ho fa l'escola. Nosaltres ensenyen als xiquets a estar en comunitat, a viure en comunitat, a relacionar-se amb els seus, amb els majors, i també moltes voltes si mos deixen a les famílies també les ensenyem a gestionar mogudes de xiquets i xiquetes, que ningú naix après, no?

A mi m'ha cridat l'atenció també, per exemple, el de preparació per a la vida independent.

Això és una manera xula... bueno, nosaltres juguem molt amb els noms, perquè això ho hem de dir, les coses... No, perquè és veritat: “tu què fas? —Jo jugar amb els xiquets”, i la gent te mira i no t'ho compra, **(30 min.)** diu: “això ho fa qualsevol”. Tu dius: “no, apoyo convivencial y educativo en contextos complejos”, però al final és jugar amb els xiquets. Bueno, al final preparar per a la vida independent és com el segon pas. Segons se van fent majors, tenim un problema. Nosaltres no podem acompanyar a les persones tota la vida. No podem ni tenim capacitat. Entonces, hi ha una part del treball en que ja lo relacional, que és lo que treballes en la infantessa, lo relacional, les normes, els límits, això que és lo que treballes en la infantessa, va donant pas a “he de mirar cap al futur, he de construir una persona autònoma, capaç de gestionar-se, capaç de controlar les meues emocions, conèixer lo que me passa, saber con relacionar-me, con enfrontar la frustració”, perquè són persones, com totes, que estem abocades a viure moments de frustració, que a mi m'han d'enganyar, que a mi les coses no me van a eixir, que jo he de... coses al millor tan simples com que pa aconseguir una cosa he de fer molt passos i de tindre molta paciència i no puc abandonar perquè si abandone perc tota l'energia que he disposat, mirar a llarg termini... Són coses molt bàsiques; i això pa què prepara? Per a la vida independiente. I aleshores, tot este tipus de coses que és lo que fan fonamentalment lo que nosaltres diguem els majors, que són els adolescents rabiosos i les xiquetes adolescents, està. I quan algunes d'elles ja se convertixen en persones majors, per decreto, moltes vegades perquè de sobte o tenen un problema amb la justícia o acaben amb un xiquet o una xiqueta, a càrrec d'un xiquet o una xiqueta que no estaven segures de si en realitat lo que volien era això, pues l'acompanyament continua en la mesura que podem pa que ací tinguen, pues lo dins de lo complexe, insistix, que nosaltres no canviem la complexitat del context, és intentar ajudar.

Aleshores, tot lo que és vida independent té a vore molt en això, en acompanyar a les persones pa que... pues lo que tots d'alguna manera de manera moltes vegades automàtica, i perquè tenim un muntó de coses que la nostra família, el nostre context, mos han donat, pues pугan tindre-lo. Al final això és el rotllo de l'acompanyament per a la vida independent. Amb un nom... que entre, enteneu-me [risses]. Jo les coses com... O siga, una de les meues mirades és que jo... una de les meues tasques en esta casa és assegurar-me que la casa funciona i camina. Entonces, estos se meten molt... que tinc jo molt la mirada de que això la gent ho entenga perquè si no, vamos, s'acaben los titos.

I com arriba ací un xiquet? O siga, un xiquet que no siga fill d'una mare que ja ha estat ací.

Sí, clar. Eixa via la coneguem. Vale, això és molt important. Nosaltres lo que hem fet, i este és un treball que ha fet l'associació molts anys i que al final ha confluït en lo que tenim ara, és que nosaltres lo que hem intentat des de sempre ha sigut imbricar el recurs dins de l'estructura del sistema públic de serveis socials. No som un club, no som una associació independent, nosaltres som una entitat privada i tal, però som una entitat privada que lo que intentem és imbricar-se dins del sistema públic de serveis socials, amb dos objectius fonamentals: primer, el més important, assegurar que n'hi ha recursos en esta zona i en este barri dins de l'estructura pública de resposta a la dificultat, recursos que estan adaptats a la necessitat real. Nosaltres tenim eixa capacitat, pues nosaltres diguem: “bé, açò que fem pensem que ho fem bé”. Aleshores, treballem molt perquè mos deriven xiquets, per tindre una forta coordinació en serveis socials, nosaltres som detectors de problemàtiques perquè coneguem a la cosina, coneguem a la família, perquè s'enterem que no sé qui. I ara cada vegada més estem en la xarxa en el sistema públic valencià de serveis socials i això és molt important. La primera és eixa, i la segona, que és la segona pata que té una vessant un poquet si vols més política, és alçar un poquet la catifeta i ensenyar-li a l'administració on no arriba. En la idea de, d'alguna manera, estendre el sistema públic més enllà dels límits naturals, a fer més gran allò que tinga sentit d'ajudar a... Aleshores, creiem... i aleshores estem tot el rato creant programes nous i idees noves pensant en després incorporar-les al sistema públic. Aleshores, tot això, tot este rollo, t'ho dic perquè la base de la nostra estructura de derivació és el sistema. Nosaltres si arriba una família que s'entera, perquè estem al barri, perquè... ho heu vist, açò és un guirigall, estem oberts, no hi ha telefonillo ni res, no tenim perquè no tal. Mosatros lo que fem és, molt bé, què estàs, què tal, quina és la teua situació? Vale, ves als serveis socials, conta-li als serveis socials què estàs, què sàpien en serveis socials que existixes, que tenen una demanda. Dis-li que has vingut a l'Arca i que igual te podria ajudar pa els teus xiquets, que tal no sé qual. Doncs moltes vegades són les mares les que fan eixe camí, moltes vegades són els mateixos xiquets els que acaben dient-li a sa mare que vaja als serveis socials **(35 min.)** perquè saben que és... l'objectiu fonamental és eixe doble, és imbricar-los en les... Perquè una persona que està dins del sistema de serveis socials té més possibilitats d'arribar a ajudes, de conseguir altres recursos, de tindre drets garantits, amb totes les misèries que té el sistema, eh?, no vull... I segon pa que el sistema sàpia que estes persones existixen. Entonces arriben a... ací mos passa molt amb gent que acaba d'arribar... esta setmana: “és que nosaltres acabem d'arribar d'Argentina i amb un xiquet. —I diu: "Ah, pues hala...”. Nosaltres s'assegurem que el sistema sàpia que continua venint gent de fora, que continua tenint necessitats. Entonces, eixe és el sistema essencialment. A més de la mare, el xiquet, la cosina, la tal, que això funciona. Però totes han de passar al final per la porta d'això, perquè no som un club, perquè no som els scouts, ha costat molt també fer entendre a l'administració i a vegades també a les famílies, que no és una cosa que tu vingues i t'apuntes. Perquè no cabem tots, és impossible.

A l'entrada teniu cartellots de fitxar, no?

No, això és pa nosaltres. És que com és obligatori... I la gent ací porta un catxondeo que és horrible, són cartell: “eh, fitxa!”. Desesperat. No, no, això és perquè la norma ens obliga. Clar, al final... però tenim una liada, clar, de estes... d'un univers molt interessant de coses quan te fas gran, que escomencen a aparèixer coses que t'obliguen a fer. Has de fitxar, has de tindre... complir naturalment la protecció de dades, has de complir el sistema de qualitat, has de fer el no sé què, has de revisar els extintors... que tot... és

veritat que tot és perfecte, però clar, les entitats se fan grans i de sobte escomença a aparèixer ahí en mig la muntanya de les coses que no són a lo que hem vingut, però que hem de fer, que cada vegada és més grossa, no? I aleshores és... [risses]. Però bueno, és lo que té. Asesorías, y gestorías y todas las -ías que estan menjant-se els diners públics perquè... Però està bé, perquè aixina... nosaltres hem de tindre transparència, que ningú no pense en cap moment... que tot estiga superfiscalitzat... Pues sí, sí, llevar cuentas és una de les nostres activitats més habituals.

Una altra cosa que jo tenia ara en el cap és, clar, s'ha explicat moltes de les coses que feu, però no m'imagino amb quina estructura ho feu, és dir, quin horari d'activitats...

Sí, sí, com funciona. És lo més fàcil, eh? Venen ací i s'ho passen divinamente. Això és lo que fan. Ja casi hauria acabat amb això. Però bueno, ací funcionem, és molt simple, ací funcionem... tenim set Grups Educatius que diguem nosaltres, vale? Dos dels grups educatius són els que diguem, los més peques de tot, que són els d'infantil. Hi ha un grup de mamàs i bebès, un projecte molt xulo, que és una de les joies de la corona, perquè estem ahí creant-lo i estem molt contents. Amb xiquets des de 0 anys fins a 3 anys i les seues mares, és un projecte en el que el xiquet i la mare són la mateixa cosa i han d'estar junts. No és una guarderia, no és un espai en el que jo vinc i deixo al meu fill —que una guarderia fa el seu paper—. Nosaltres volem fer un pas més, és que jo, mare i fill, estiguen junts en eixe espai. Eixe és un grup, vale? Després, de tres a sis anys, els xiconinos, i després en primària tenim tres grups i en secundària tenim un parell fins als 18 anys i tal. Entonces, en cada uno d'ixos grups educatius n'hi ha dos educadors, un educador i un tècnic, vale?, més els voluntaris que arriben, més si n'hi ha alumnat de pràctiques que també venen i tota eixa estructura lo que fa és, al final, un xiquet o una xiqueta que és de l'Arca té, com sap que té activitat, que els dilluns ve ací i n'hi ha esports, que els dimarts ve i tenim un taller de no sé què, que el dimecres anem perquè se n'anem al cinema perquè han posat una petli nova i anem al cinema, que el dijous fem una assemblea... val? Eixa dinàmica entonces anem repartint. Ahí hi ha molt de preguntar als nanos què volen, què poden fer... Nosaltres sempre diem que els xiques pobres no tenen dret a extraescolars. Aleshores, fem el menú, perquè és inevitable, pa que el xiquet digam tinga de tot i la xiqueta... però també nosaltres i ja fa anys tenim una dinàmica especial que un dia a la setmana fem lo que nosaltres diguem “somnis”, que és que les xiquetes i els xiquets, digam, pensen les extraescolars que els agradaria fer. I nosaltres ens busquen la vida com podem pa intentar donar-los... I entonces pues des de rap hasta telas aéreas, hasta... Clar, arribem fins a on arribem perquè al final som els que som. Tenim un... clar, des de l'any passat tenim un acord en l'SGAE que mos porten talleristes, **(40 min.)** que són gent que són de la gent de la SGAE, pues gent que sap de teatre, de música, de tal. Entonces hem fet coses un poquet més xules, com més espectaculars, de cinema, de teatre, de tal. Ahir, de fet, vam fer una exposició de final de curs, un grup amb unes coses que havien fet, bueno... Entonces, eixe espai raro de somnis té un poquet eixa mirada d'intentar fer el que els xiquets i se mesclen per edats. Perquè clar, és l'interès lo que motiva... I entonces se fan ahí tots els jocs de tindre un mandrango de 14 anys, una xiqueta de 8 i un...

És que és una extraescolar, les extraescolars es fan així en les escoles.

Molt bé.

Es fa coincidir gent que d'altra manera no coincidirien.

Seria un poquet com les nostres extraescolars. Perquè estàvem acostumats a tindre com la dinàmica de dir: "és que com eres de l'Arca, tu el menú el tens predeterminat, i com és dijous, esport". Que està súper bé! Bueno, juguem molt en què els xiquets, que és com entenem nosaltres la participació, decidisquen un poquet lo que volen fer. Moltes vegades quan parlem de participació infantil pensem en el Congrés dels Diputats i en que els xiquets facin com d'alcalde un dia a l'any; nosaltres pensem que cadascú participa de lo que li interessa i lo que li toca de prop. En això és en lo que participen.

Molt interessant, eh.

I quan tenim un contracte —això és una cosa que m'encanta contar—, en els processos de contractació de gent que té un poquet de... si és una substitució d'una setmana no; en un moment dels processos d'entrevista participa un xiquet o una xiqueta. I porta les preguntes dels altres xiquets; no... naturalment sempre diem que la decisió final de a qui contractar no, perquè seria mentira. Però és superinteressant, perquè lo que fa és afegir al procés de selecció la reacció d'eixa persona davant de les preguntes o les inquietuds o les necessitats de una xiqueta o un xiquet. Té el seu punt, és curiós i en algun moment m'ha sigut clau per a prendre una decisió final sobre quina persona era més adient o no per a un projecte o no. Per com s'ha enfrontat a una conversa en un xiquet o una xiqueta. Que al final diem: la part més important de la vida d'un xiquet o una xiqueta és qui són els seus educadors. Que no tinguen res a dir... Els pares ja no els escollim, però bueno, els educadors un poquet. Esta és la... A mi m'encanta contar-la perquè mos suposa molta faena, però és... És xula. És molt d'això, molt de jugar amb els xiquets, de fer molt. I després, quan arriba l'estiu, li peguem la volta a tot, rodem tot i aleshores fem una escola d'estiu des d'ara hasta juliol, que fem entre setmana, de matí, en menjador i en una de les escoles del barri [el *CEIP Juan Manuel Montoya*] els xiquets acaben menjant i després se n'anem de campament. És un moment que els educadors i les educadores diuen que el campament és el moment... en set dies de campament n'hi ha més interacció educativa i més força de treball que pràcticament en tot el curs. Perquè ahí arriba lo quotidià. Ahí arriba el "m'alce, me gite, tinc son, estic cansada", és guai.

I aneu a algun puesto?

Cada vegada a un lloc, anem desesperats. Volem que algú mos regale un espai pa fer els campaments, perquè hem de llogar, cada vegada són més cars i és una bestia. Pràcticament, nosaltres en estiu se gastem la mateixa quantitat de diners que en tot el curs, en activitat. Però bueno, és lo que...

Però no són campaments urbans.

No, no, el urbà, diríem, és este que fem ara. El de ara, lo que diem l'escola d'estiu, que són tres o quatre setmanes, segons com cauen les dates cada any. I després una setmana de campament, enguany se'n anem a... per allà per Moixent, cap a dalt, per ahí Navalón. Se n'anem ahí una setmana. A fer-la... És cansat, eh?

També és una part... jo veig com molt important, com lo que dies de les extraescolars, no? Perquè el campament és una altra cosa a la que no tenen accés. Una altra cosa és els campaments urbans, els ajuntaments i tots fan coses, però el campament de anar-te'n igual...

És com una cosa que és molt important. Ací és molt important i té molt de... De fet, els primers... reconecte la història de nou, no? Una de les primeres coses que feia l'Arca era enviar a xiquets a campaments. Diversos, que també era una experiència superchula. Nosaltres no fem això ja, però una experiència superchula, perquè contactaven amb grups scouts, en grups de tal... i en un grup de scout enviàvem dos, en un altre tres, en un altre quatre. Entonces els feien tindre una experiència fora, en un context fora del seu. Té molt de... És superguai, eixa idea és superxula. L'hem perduda perquè ara anem tots els de l'Arca, digam, encara que coincideixen amb més xiquets, no deixa de ser... el bloc. Però és súper important. Jo pense que des de sempre eixa part és... i durant el curs eixim sempre d'acampada un parell de dies o dos o tres dies, un parell de vegades, a vegades a Nadal, a vegades en octubre. **(45 min.)** O siga, n'hi ha molt d'eixir, n'hi ha molta consciència de que Nazaret és només una part del món i que n'hi ha que conèixer la resta. Entonces, sí. Tenim quatre furgonetes. Pa menejar, xiquets, perquè menegem xiquets tot el rato, tot el rato, pels xiquets de La Punta que venen ací, que anem arreplegar-los, que tal. I sempre hem tingut el somni de tindre un autobús. Amb un xòfer allí instal·lat. El problema és ixe, que necessites una persona que estiga preparada amb el carnet de autobusero per a poder dur-los, un grup molt gran. Perquè clar, són un muntón. Però bueno, bé, ahí anem, a poc a poc.

Jo crec que esta part com de menejar-se cap a altres llocs, no?, inclús a València, com que està molt present en l'Associació també, no? Des del principi com excursions a València, i connectar... inclús en el periòdic, no? Apartat ciutat, apartat barri, no? Tot el temps, anem a connectar Natzaret en la resta València i que la gent se menege.

Estàs ací en Natzaret i lo primer que notes és això, és que Natzaret no és València i que els xiquets de Natzaret i les xiquetes de Natzaret... i moltes vegades flipen amb coses que no... que tenen experiències... i alguns que acaben d'arribar i que porten ací... en realitat pues tenen... vivint al costat de la mar tampoc tenen oportunitat d'anar a la mar. O siga, és molt curiós, per la limitació que té viure ací, no tindre cotxe, que la mateixa ciutat d'alguna manera estiga desconnectada de la resta, és una cosa molt curiosa. N'hi ha un cartell, n'hi ha una senyal, és molt divertida, en la rodona eixa de la... la zona eixa de la punta nova, de Moreres que diuen; en la rodona que connecta en un pont molt raro que puja per dalt de les vies del tren, hi ha un cartell que posa: "València". Un cartell formal! Com que València? No posa "centre ciutat". Posa València. Diu: com que València?

Ja estàs!

Que és que no estic? Ixe és el camí que agarre jo tots els dies pa anar i tornar a casa, i jo vaig a València i puge després a Natzaret, per lo que sabem. És molt simpàtic, l'Ajuntament en això no ha caigut. Els ajuntaments, perquè eixe cartell porta tota la vida, no... [risses]. O siga, que sí.

Veient la quantitat de centres que treballem en xarxa, dius: mare meua! És molta activitat, és molta gent, no sé si vos solapeu entre centres de primària, serveis socials, Fundació Rafa Nadal, servei de salut mental...

A veure, és que els xiquets i les xiquetes... o siga, si tu poses, si tu fas... això és una cosa com molt bàsica, però també és molt difícil... Lo primer que hi ha que dir és que els xiquets no són nostres. Nosaltres estem al voltant dels xiquets com un recurs més. Aleshores haurem de parlar amb tots els demés. Pa no duplicar, pa no evitar, pa coordinar,

pa evitar... Gastem moltíssima energia en intentar coordinar-nos. Moltíssima energia. Moltes vegades funciona, algunes vegades no funciona, algunes vegades no és fàcil, a vegades... perquè també se caiguem millor o se caiguem pitjor. Però tenim una obligació, digam, ètica bàsica, és que si poses a la persona en el centre, els recursos estan al voltant, i per lo tant tu no eres més recurs que un altre. Entonces, sí, hi ha un altre... la Fundació Rafa Nadal té un centre ací també de xiquets i xiquetes i col·laborem i este xiquet a lo millor té sentit que estiga ací i este xiquet té sentit que estiga amb vosaltres, o a lo millor esgota el moment, una cosa molt gràfica és quan tu has de pressionar per a intentar produir un canvi educatiu en un xiquet... en un xiquet o en una família, pot passar que trenques. Jo pressione i te dic a tu: "d'aquesta manera no pots tractar al xiquet, a la teua filla o al teu fill", i te pressione, te pressione, pot passar que tu ho entengues i que faces canvis, xicotets o grans, o pot passar que trenque, i que aleshores diguen: "mira, estic fart de que me digues lo que he de fer i me'n vaig i me'n duc al meu xic". En eixe moment és molt important que eixe xiquet o xiqueta tinguen un altre recurs. Perquè si no, van al limbo. I què passa?, que pa que no vagen al limbo, com tu ací als xiquets i les xiquetes te les estimes, perquè en realitat tot ací se basa en vincular i crear caliu, moltes vegades no pressiones. Entonces el efecte pervers és quan tu estàs veient una cosa que no té sentit i no pressiones perquè saps que si trenques perds de vista el xiquet o la xiqueta, i pot ser pitjor perdre'l de vista i aleshores a on... Entonces, si tenim una bona xarxa que funciona, jo sé que jo puc pressionar, jo puc fer de poli malo perquè n'hi algú que fa de poli bueno en eixe moment i que genera l'espai de protecció. Esto és lo que parlava abans de que... **(50 min.)** no és que l'Arca siga un espai de seguretat o un espai protector, és que el barri i el context ha de ser protector. I això passa inevitablement perquè les entitats del sistema parlen, s'entenguen, se refien les unes de les altres, i al final posar a les xiquetes i els xiquets en el centre de l'assumpte, i nosaltres a ballar al voltant, és la nostra tasca, no té més. Girar al voltant de lo que és important, esta seria la mirada.

I per això tot el que se deixa... Allí en la Punta, només arribàrem a la Punta fa 12 anys, trobàrem que n'hi havien sis, set entitats fent coses amb les famílies i que no parlaven entre elles. Perquè la vida, perquè la... insistisc, eh?, no perquè la gent tingui mala tal, perquè no. Entonces, una de les coses que escomençàrem a fer és intentar que se creara una taula d'entitats, centrada en els xiquets, una taula de casos per parlar de casos de xiquets. I fa 10 anys que això funciona, que periòdicament es reuneixen cinc, sis, set entitats que treballen amb les famílies de la Punta. I aleshores, si salta alguna bomba, la bomba salta i a lo millor no me toca a mi, te toca a tu, li toca a un altre. Esta és un poquet la història que a mi se m'ha... pensat que és molt de sentir comú. Però no funciona perquè l'energia que suposa mantindre les xarxes pues és alta, i moltes vegades les xarxes deriven en xarxes d'entitats que parlen d'elles mateixes. Aleshores, també passa molt: se junten tots al final del xiquet no parla ningú. O siga, jo pense no... O siga, jo amb Creu Roja, encantat de parlar amb Creu Roja, però els problemes de Creu Roja i els nostres no són els mateixos. Anem a parlar de lo que tenim al mig! Esta és la filosofia. No, sempre funciona, eh? Bueno, i moltes coses ho farem malament, també és veritat, no? Ací no vull jo quedar de tal, però bueno, esta és la... Ja et dic que la voluntat és bona. Vale? "Nosotros queremos hacerlo bien". No sempre mos ix, però queremos hacerlo bien.

En una societat ideal, no hauria d'haver associacions com esta?

No, no, absolutament, clar que no. En una societat ideal, el sistema educatiu seria flexible, s'adaptaria a les realitats de diferents xiquets i xiquetes, treballaria en ràtios decents, tindria professionals que no només sapieren de matemàtiques i de química, sinó que tingueren una formació probablement molt més llarga i molt més profunda sobre relacions, sobre convivència. I aleshores els xiquets... és que me valen les escoles que estan. Entrarien i eixirien de les escoles, les famílies entrarien i eixirien de les escoles, i això que mos agradaria... I entonces, pa què vols...? Un sistema de protecció a la infància vulnerable és la manifestació més palmària de que no som capaços de protegir a la infància vulnerable i que hem creat infància vulnerable. Com? Quina societat...? Pues la infància no pot estar en situació vulnerable, punto, s'ha acabat. I aleshores, l'efecte. Entonces, t'hi apareix un xiquet que apareix una família que està perduda, un bon sistema se faria càrrec. I li trobaria 1, 2, 3, los recursos que fera falta, i s'ha acabat. Sí, sí, la nostra vocació és desaparèixer. En efecte, no... Som uns fracassats absoluts, que ho sàpies [risses]. Mos quedem... o siga, mos dona pues un poquet aixina pa poder dormir de nit, pensar: "bueno, si no estiguérem potser les coses estarien pitjor". Però és una trampa, eh?, perquè en realitat és que no estem canviant... nosaltres no estem canviant el món. Estem gestionant un món que necessita canviar.

Ja, bueno, és important que el gestioneu.

Però bueno, és lo que n'hi ha, és lo que mos toca.

Supose que també percibireu resultats. O siga, supose que a més vos los exigiran en algun moment, no?

Ara és està súper de moda, eh? De fet, estem fent un curso sobre "impacto", perquè ara no és resultat, ara és impacto, que a mi sempre lo d'impacto sempre m'ha sonat a... pum! No? Al impacto de la bala o... no? "Impacto", no? Però bueno, ara lo que se diu és impacto. És molt important que els projectes facen impacto. Que té sentit que si tu no fas res pues pa què estàs? Perfecte. Però clar, també és veritat que eixa filosofia a vegades se topa... i va en contra de la lògica d'acompanyar i de generar veïnat i d'estar. És dir, jo ja pense que la nostra mirada, de fet, el verb que nosaltres posem al cap de la missió, jo ací soc molt defensor, és "acompanyar". És dir, què fem? Crear estructures que permetisquen a les famílies fer canvis. I després també tindre la humilitat d'assumir que... primer, que no tenim capacitat d'influir en tot el món de les famílies, primer; i segon, que les famílies poden no voler. **(55 min.)** Perquè una persona pot no voler. "No, és que tu lo que has de fer és treballar en una cadena de muntatge", no? O... perquè tu eres la xica, tu a treballat en la cadena de muntatge. I tu com eres el xic te'n vas ahí a la obra a estar 14 hores picant pala, i a lo millor ells diuen: "pues és que no vull". Però això no, com tu eres pobre, has de voler lo que jo diga. Aleshores, jugar també en que la llibertat de les persones adultes és important i nosaltres molt habitualment rebaixem a les persones pobres a la categoria de xiquets i xiquetes, i les llevem la... És un drama, perquè si a les persones adultes les llevem la possibilitat d'escollir coses que no ens agraden, a on queden els xiquets?, que ja de natural no els deixem escollir res. Pues ja si als pares no els deixem escollir pues al xiquets pues... Aleshores és un tema molt controvertit el tema de l'impacte i el tema de tal. Notem? Nosaltres sí, nosaltres diguem que no és lo mateix orientar-se a resultats que orientar-se a processos. El Arca és una entitat orientada a processos. I que els processos siguin cuidats, i que sigam... confiem en què des de la nostra orientació se produeixen resultats. I s'alegrem moltíssim quan ve una xiqueta després de 15 anys i la veem, i ve, i està encantada, i ha trobat la manera d'eixir, i està fantàstica, i notes pues que és una

persona pues feta. No passa tots els dies, però quan passa t'alegres. Però nosaltres se diem molt en l'equip que d'això no hem de viure. Perquè això crema molt. Hem de viure de que estem fent les coses bé. Estem fent les coses bé, i això segur que tindrà resultats. Però de moment nosaltres ens orientem a processos. Ara, jo quan faig subvencions... pose resultats.

Clar, clar, és important, està la cosa aixina.

No, perquè no, perquè l'educatiu és un procés, no és un resultat. Mm. Quin és el resultat? Però jo pense: l'escola? L'escola, quin és el resultat de l'escola? Quin és? Sí, posa ahí que sí, que se facen persones de bé. Perfecte. I el medidor te'l posen: MIC!, persona de bé. Clar, bon moment pa parlar de persones de bé, diu: "pues sí, exacte, que arriba, ui, és que arribi a ministre". Pues igual no. Igual jo preferiria que els nanos i les xiquetes de Natzaret no arribaren a ministres, o a segons quins ministres —aixina per posar-li actualitat a l'entrevista. Però bueno, sí. Sí, sí, sí, però és complexa, eh?, perquè la dinàmica és... i lo que va marcant mercantilitza molt i és eixe rotllo de resultat, d'impacte, d'indicador, de mesura quantitativa... Tinc una tabla de Excel en el que es veu com el xiquet ha evolucionat i dius... Jo moltes vegades als finançadors... "vingau un dia. Passeu per ací". Que jo te pase... en una tabla de Excel jo te pose que els xiquets són feliços i tu... No, no, tu posa-m'ho ahí, que jo estic molt liat. Pues bueno, pues jo t'ho pose ahí. Què m'hem de fer?

Per nosaltres en particular, per a un servidor també, estar en la Natzaretpèdia és tot un orgull, vull dir, que... Clar, perquè l'Arca porta 30 i pico anys en el barri, i tindre una miradita en eixe espai és important, perquè això significa que formem part del dibuix. I bueno, això és perfecte.